

Åtgärder och konsekvenser för en budget i balans

Namn på nämnd: Omsorgsnämnden

Avvikelse mot budget/plan innan effekt av åtgärdsplaner, mnkr

	Prognos 2024 Beräknad budgetavvikelse förvaltning	2025 Beräknad avvikelse förvaltning (hänsyn till extrabudget, volymförändring, förändrade statsbidrag)	2026 Beräknad avvikelse förvaltning (hänsyn till volymförändring, förändrade statsbidrag)	2027 Beräknad avvikelse förvaltning (hänsyn till volymförändring, förändrade statsbidrag)	2028 Beräknad avvikelse förvaltning (hänsyn till volymförändring, förändrade statsbidrag)
<i>Exempel</i> Prognostiserad budgetavvikelse 2024	2,4 mnkr				
Tillfällig extrabudget		-3,8 mnkr			
Volymjustering		1,1 mnkr	2,2 mnkr	2,1 mnkr	2,2 mnkr
Förändrade statsbidrag		-1,4 mnkr	- 5,2 mnkr	- 2,3 mnkr	
Volymförändring	-0,7 mnkr	-1,8 mnkr	-4,0 mnkr	-2,6 mnkr	-1,8 mnkr
Höstro	-1,4 mnkr	1,4 mnkr	4,6 mnkr	6,0 mnkr	
Övriga kostnader	-0,2 mnkr	-0,9 mnkr	-0,2 mnkr		
Summa	-2,3 mnkr	- 5,4 mnkr	-2,6 mnkr	3,2 mnkr	0,4 mnkr
Avvikelse mot budget/plan innan effekt av åtgärdsplan	-2,4 mnkr	-7,8 mnkr	-10,4 mnkr	-7,2 mnkr	-6,8 mnkr

Åtgärder och konsekvenser för en budget i balans

Åtgärdsplan, ekonomisk effekt i mnkr

Åtgärd beskrivning Besparing, effektivisering/konsekvens	Ekonomisk nettoeffekt 2024	Ekonomisk nettoeffekt 2025	Ekonomisk nettoeffekt 2026	Ekonomisk nettoeffekt 2027	Ekonomisk nettoeffekt 2028
<i>Effektiviserings-/besparingsåtgärder</i>	<i>(besparing på 6,4 mnkr ingår i prognosen)</i>				
<i>Helårseffekt tidigare års effektiviseringar/besparingar</i>		<i>13,9 mnkr</i>	<i>13,9 mnkr (varav 13,9 mnkr 2024)</i>	<i>13,9 mnkr (varav 13,9 mnkr 2024)</i>	<i>13,9 mnkr (varav 13,9 mnkr 2024)</i>
<i>Besparingar som ej uppnås som planerat</i>	<i>-2,5 mnkr</i>	<i>-4,5 mnkr</i>			
Summa effekt åtgärdsplaner	3,9 mnkr	9,4 mnkr	13,9 mnkr	13,9 mnkr	13,9 mnkr

Avvikelse mot budget/plan efter effekt av åtgärdsplaner, mnkr

2024 Beräknad budgetavvikelse inkl. effekt av åtgärder, förvaltning	2025 Beräknad budgetavvikelse inkl. effekt av åtgärder, förvaltning	2026 Beräknad budgetavvikelse inkl. effekt av åtgärder, förvaltning	2027 Beräknad budgetavvikelse inkl. effekt av åtgärder, förvaltning	2028 Beräknad budgetavvikelse inkl. effekt av åtgärder, förvaltning
-2,4 mnkr	1,6 mnkr	3,5 mnkr	6,7 mnkr	7,1 mnkr
<i>-2,4 mnkr</i>	<i>0,2 mnkr</i>	<i>-2,5 mnkr</i>	<i>-5,3 mnkr</i>	<i>-4,9 mnkr</i>

Åtgärder och konsekvenser för en budget i balans

Beskrivning av det ekonomiska läget

Omsorgsnämnden uppvisade en negativ budgetavvikelse för 2023 med 10,7 mnkr. Orsakerna därtill är beskrivna i ärendet och handlingarna till omsorgsnämndens årsboks slut 2023.

Det ekonomiska läget nu och framöver för omsorgsnämndens verksamheter är ansträngt med tanke på de utmaningar som verksamheterna står inför. En av de största utmaningarna är den demografiska utvecklingen med allt fler äldre som främst kommer att få sin omsorg i hemmet. Men även utvecklingen inom sjukvården där allt mer vård förskjuts från regioner till kommuner, både vad gäller antal patienter såsom ökad vårdtyngd. Detta i kombination med den personella utmaningen att hitta personal/rätt kompetens till verksamheterna, på en arbetsmarknad som är i nedåtgående. Nya arbetssätt behöver utvecklas samt tillvarata och utveckla kompetensen hos befintlig personal.

Ny socialtjänstlag träder i kraft i juli 2025 och den kommer än mer att ställa högre krav på verksamheterna då syftet med denna är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånarna tidigt, innan problemen växer sig stora. Socialtjänsten ska också bli mer kunskapsbaserad och vila på forskning och beprövad erfarenhet.

Med andra ord ligger utmaningarna för omsorgsnämndens verksamheter både på vad avser ekonomi men även avseende personal- och kompetensförsörjning.

Besparingsåtgärder har beslutats av omsorgsnämnden under 2023 men det har visat sig att besparingarna har gått trögare än beräknat. Därav har korrigeringar för detta gjorts i tabellerna ovan. Förhoppningen är att helårseffekt av beslutade besparingar kan uppnås under 2026. Den absoluta merparten av besparingarna består i personalkostnader och till exempel, en av de större besparingarna som beräknades var pausandet av Heltid som norm, men där ser vi inga direkta effekter ännu. Den är dessutom väldigt svåranalyserad att följa upp. Därutöver har andra effektiviseringsåtgärder inte fortlöpt som beräknat..

Ökade kostnader för volymförändringar inom vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) har endast beräknats utifrån förändrat antal omsorgstagare/patienter, inte utifrån eventuella ökat omsorgsbehov eller ökad vårdtyngd. Omsorgsnämnden ser att särskilt vårdtyngden ökar successivt i takt med den i riket ökade vårdplatsförskjutningen. Som nämnts kan även den nya socialtjänstlagen innebära att volymer avseende antal omsorgstagare kan öka än mer än beräknat.

Den enda nu kända kostnadsförändringen är den avseende bilparken. Den föråldrade bilparken har börjats förnygras under året och kommer fortsatt så göras under de närmst kommande åren. De ökade billeasingkostnaderna har särskilt uppskattats för att ingå i beräkningstabellerna.

Åtgärder och konsekvenser för en budget i balans

Taget beslut av KF att ställa om särskilda boendet på Höstro till trygghetsboende har beaktats i lagd budget för 2024. Beslutet att pausa denna omställning innebär en ekonomisk avvikelse under innevarande år i negativ mening. Men vidhålls taget beslut i KF att fortsatt ställa om verksamheten kommer en positiv avvikelse skönjas i den ekonomiska redovisningen. Dock kommer i så fall antal färre boendeplatser inom särskilt boende SoL att påverka verksamheten omsorg i hemmet där ett större tryck förväntas. Denna effekt är också medtagen i beräkningstabellerna ovan. Rödmarkerad samt kursiverad rad visar på ekonomisk avvikelse mot budget om beslut tas att Höstro ska kvarstå som särskilt boende enligt tidigare.

Nämnas kan att antal ärenden och externt boende inom verksamheterna enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ligger på historiskt låga nivåer. Utökning i befintliga eller tillkomst av nya ärenden kan komma att påverka den ekonomiska situation på ett för omsorgsnämnden negativt sätt. En kostnadsökning inom omsorgsnämndens verksamheter kan dock innebära att den kostnad Hylte kommun kan komma att få vad avser LSS-utjämningsystemet kan minska, dock beroende på hur stor kostnadsökningen är i riket i stort.